

การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โดยใช้ TNW Moral Model

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายงานการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. **ชื่อโครงการ** การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโดยใช้ TNW Moral Model

2. **ความสำคัญและปัญหา**

โรงเรียนธาดานารายณ์วิทยาไม่ได้มุ่งเน้นในการสร้างนักเรียนที่มีเฉพาะความเก่ง ความสามารถทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังเล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดีที่ถูกส่งต่อไปยังสังคมและแรงงาน การนำ TNW Moral Model มาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมเพราะมีปัญหาในหลาย ๆ ส่วน เช่น นักเรียนขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ขาดวินัยและความรับผิดชอบ โนโมเดลได้มีการพัฒนาในส่วนของต้นทูนคุณธรรมคือ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ให้ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ดังคำกล่าวที่ว่า การกระทำสำคัญกว่าคำพูดเป็นร้อย ๆ คำ รวมทั้งพัฒนาสิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียน ชุมชนเพื่อให้นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติด และอบายมุข

3. **วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน**

1. เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และเริ่มต้นพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในประเด็นที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่
2. เพื่อพัฒนาครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณธรรม จริยธรรม อันนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบวิชาชีพ

4. **เป้าหมายการดำเนินงาน**

4.1 **ด้านกระบวนการ (Process)**

โรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมทั้งระบบ มีคณะทำงานและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียน

4.2 **ด้านผลผลิต (Outputs)**

4.2.1 นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางร้อยละ 75 ขึ้นไป และมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่กำหนดในตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ ร้อยละ 85 ขึ้นไป

4.2.1 ครูมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่กำหนดในตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ ร้อยละ 90 ขึ้นไป

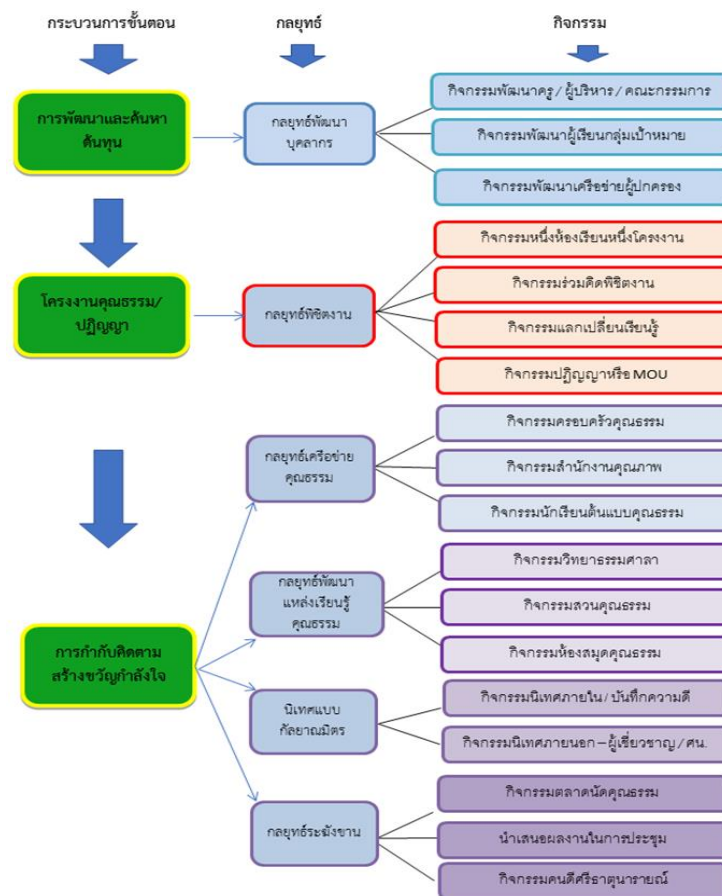
4.2.2 ผู้บริหารมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่กำหนดในตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ ร้อยละ 100

4.3 **ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)**

4.3.1 โรงเรียนมีนวัตกรรมโครงงานสร้างเสริมคุณธรรมทั้งระบบ (1 ห้องเรียน 1 โครงงาน)

4.3.2 เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม

5. วิธีการ/แนวทาง/กระบวนการ/กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

TNW Moral Model แบ่งออกเป็น 3 ระยะในการขับเคลื่อน

ขั้นตอนที่ 1 ค้นหาและพัฒนาต้นทุนคุณธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและปรับคุณธรรมขั้นพื้นฐานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนนี้จะใช้

กลยุทธ์ที่ 1 ในการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนาครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครอง

ขั้นตอนที่ 2 โครงการคุณธรรมและปฎิญา เพื่อค้นหาคุณธรรมเป้าหมาย/คุณธรรม อัตลักษณ์ของโรงเรียน รวมถึงแนวทางการพัฒนาหรือแก้ปัญหาาร่วมกัน ในขั้นตอนนี้จะใช้

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์พิชิตงาน โดยกิจกรรมหนึ่งห้องเรียนหนึ่งโครงการคุณธรรม, กิจกรรมร่วมคิดพิชิตงาน, กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้, กิจกรรมปฏิญญาหรือ MOU กับหน่วยงานระดับประเทศหรือเป็นโรงเรียนคุณธรรมต้นแบบ

ขั้นตอนที่ 3 กำกับติดตามและสร้างขวัญกำลังใจ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เครือข่ายคุณธรรม โดยจัดให้มีกิจกรรมครอบครัวคุณธรรม, กิจกรรมสำนักงานคุณภาพ, กิจกรรมนักเรียนต้นแบบคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ 4 กลยุทธ์พัฒนาแหล่งเรียนรู้คุณธรรม โดยกิจกรรมวิทยากรรรมศาลา, กิจกรรมสวนคุณธรรมและกิจกรรมห้องสมุดคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ 5 กลยุทธ์นิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยจัดกิจกรรมนิเทศภายใน การบันทึกความดีลงในสมุดบันทึกความดี, กิจกรรมนิเทศภายนอก

กลยุทธ์ที่ 6 กลยุทธ์ระดมพลัง โดยจัดกิจกรรมตลาดนัดคุณธรรม, นำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการ, กิจกรรมคนดีศรีธาดานารายณ์

6. ผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมาย

6.1 ผลลัพธ์ด้านกระบวนการ

- 6.1.1 โรงเรียนธาดานารายณ์วิทยามีกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้งโรงเรียน
- 6.1.2 เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 6.1.3 มีกลไกคณะทำงานและใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

6.2 ผลลัพธ์ด้านผลผลิต

- 6.2.1 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น
- 6.2.2 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง
- 6.2.3 มีองค์ความรู้/นวัตกรรมสร้างเสริมคุณธรรมและมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน
- 6.2.4 เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม

7. ข้อเสนอแนะ/ระดับปฏิบัติ/เชิงนโยบาย

จากการลงปฏิบัติโดยมีต้นทุนคุณธรรมคือ กลุ่มผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เป็นแกนนำและแบบอย่างให้กับนักเรียน ซึ่งใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือให้นักเรียนนำเหตุการณ์ภายในชุมชนที่เป็นปัญหามาปรับแก้ นำเสนอ ในลักษณะของการมีจิตอาสา จากการกระทำดังกล่าว สิ่งที่สามารถต่อยอดได้คือการ

ติดตามและประเมินผลที่ส่งผลต่อชีวิตของนักเรียนในระยะยาว อีกทั้งควรเสริมสร้างกำลังใจให้กับผู้ที่ดำรงตนอยู่ในคุณธรรม อย่างกิจกรรมคนดีศรีราชทูตารายณ์ที่มีการกล่าวชื่นชมผู้ปฏิบัติดี

8. ภาคผนวก

นักเรียนแกนนำเยาวชนต้นกล้าวิถีพุทธ เข้ารับโล่พระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลยอดเยี่ยมระดับประเทศโครงการคุณธรรมส่งเสริมอัตลักษณ์วิถีพุทธ ปี 2565

